

Установа адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»
Інстытут павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па навукавай рабоце

В.Р.Языковіч

2020

ВУЧЭБНАЯ ПРАГРАМА ПА ДЫСЦЫПЛІНЕ
Тэорыя культурна-адпачынкавай дзейнасці
спецыяльнасці перападрыхтоўкі
2-23 02 72 Культурна-адпачынкавая дзейнасць
кваліфікацыя: *арганізатар культурна-адпачынкавай дзейнасці*
у адпаведнасці з тыпавым вучэбным планам перападрыхтоўкі,
зацверджаным 02.08.2016 г., рэг. № 25-13/187

Мінск, 2020

Распрацоўшчык праграмы:

А.І. Сцепанцоў, прафесар кафедры культуралогіі і псіхалага-педагагічных дысцыплін Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадрў установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат культуралогіі, дацэнт

Рэкамендавана да зацвярджэння:

Кафедра культуралогіі і псіхалага-педагагічных дысцыплін Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадрў установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

Праатакол пасяджэння ад 14.01.2020 № 1

Савет Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадрў установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

Праатакол пасяджэння ад 16.01.2020 № 1

УВОДЗІНЫ

Вучэбная праграма дысцыпліны «Тэорыя культурна-адпачынкавай дзейнасці» складзена на падставе стандарта ОСРБ 2-23 02 72-2016 «Перападрыхтоўка кіруючых работнікаў і спецыялістаў, якія маюць сярэдняю спецыяльную адукацыю, спецыяльнасць: 2-23 02 72 Культурна-адпачынкавая дзейнасць, кваліфікацыя: Арганізатар культурна-адпачынкавай дзейнасці».

Праграма прадугледжвае адлюстраванне тэорыі і гісторыі культурна-адпачынкавай дзейнасці, раскрыцце і выяўленне заканамернасцей арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці, вывучэнне інфраструктуры культурна-адпачынкавай сферы, кірункаў і форм дзяржаўнай падтрымкі і відаў забеспячэння функцыянавання сферы культуры, прыярытэтных кірункаў яе развіцця.

Мэта праграмы: спрыяць фарміраванню гуманістычнай прафесійнай і асобаснай пазіцыі будучага спецыяліста, накіраваць яго на развіццё інтэлектуальных, творчых і камунікатыўных здольнасцей.

Задачы праграмы:

даць слухачам устойлівыя веды па асновах культурна-адпачынкавай дзейнасці;

выпрацаваць у слухачоў уменняў арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці для розных катэгорый насельніцтва;

азнаёміць з практыкай і вопытам дзейнасці ўстаноў культурна-адпачынкавай сферы;

сфарміраваць ў слухачоў навыкі пошуку і аналізу інфармацыі аб розных аспектах развіцця культурна-адпачынкавай дзейнасці.

Метады навучання: тлумачальна-ілюстрацыйны; рэпрадуктыўны; праблемнага выкладання; даследчы.

Сродкі навучання: падручнікі, навучальныя дапаможнікі, дыдактычныя матэрыялы, кнігі-першакрыніцы, педагагічныя тэсты, тэхнічнае абсталяванне.

Асноўныя патрабаванні да вынікаў навучання ў рамках праграмы.

Слухачы павінны:

ведаць:

этапы станаўлення тэорыі і практыкі культурна-адпачынкавай дзейнасці;

тэорыю і практыку функцыянавання суб'ектаў культурна-адпачынкавай сферы;

інфраструктуру і механізмы функцыянавання ўстаноў культурна-адпачынкавай сферы;

метады і прыёмы работы з рэсурснай базай культурна-адпачынкавай дзейнасці;

асаблівасці арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці розных катэгорый насельніцтва;

асаблівасці фарміравання рэгіянальных культурна-адпачынкавых праграм;

прыярытэтныя кірункі развіцця культурна-адпачынкавай сферы;

умець:

праводзіць аналіз дзейнасці розных тыпаў устаноў культурна-адпачынкавай сферы;

ствараць культурна-адпачынкавыя праграмы і праекты для насельніцтва;

ужываць на практыцы дыферэнцыраваны падыход да арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці розных катэгорый насельніцтва;

прымяняць педагагічныя падыходы пры ажыццяўленні культурна-адпачынкавай дзейнасці.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ТЭМАТЫЧНЫ ПЛАН

№ п/п	Назва раздзела, тэмы	Колькасць гадзін								
		Усяго	Лекцыі	Практычныя заняткі	Семінарскія заняткі	Круглыя сталы, тэматычныя дыскусіі	Лабараторныя заняткі	Дзелавыя гульні	Трэнінгі	Канферэнцыі
1	Тэарэтычныя асновы культурна-адпачынкавай дзейнасці									
1.1	Вольны час як з'ява культуры. Рэтраспектыва культурна-адпачынкавай актыўнасці.	8	4							4
1.2	Сучасныя канцэпцыі вольнага часу і культурна-адпачынкавай дзейнасці	6	2							4
1.3	Прынцыпы, функцыі, формы і метады культурна-адпачынкавай дзейнасці	10	4	2						4
1.4	Суб'екты культурна-адпачынкавай дзейнасці. Тыпалогія арганізацый сферы вольнага часу	14	4	2						8
1.5	Роля культурнай палітыкі і прававых механізмаў у развіцці адпачынкавай дзейнасці	10	4							6
1.6	Працэс сацыялізацыі асобы ў прасторы вольнага часу. Педагагічны патэнцыял культурна-адпачынкавай дзейнасці	10	4	2						4

2	Арганізацыйныя аспекты культурна-адпачынкавай дзейнасці									
2.1	Рэсурсная база культурна-адпачынкавай дзейнасці	10	4	2						4
2.2	Інфармацыйнае і метадычнае забеспячэнне культурна-адпачынкавай сферы	6	2							4
2.3	Аматарская мастацкая творчасць у Беларусі. Фэстывальны рух	8	2	2						4
2.4	Культурна-адпачынкавае праектаванне	10	6							4
2.5	Асновы рэгіянальнай культурнай палітыкі і фарміравання рэгіянальных культурна-адпачынкавых праграм	8	2	2						4
Усяго:		100	38	12						50

ЗМЕСТ ПРАГРАМЫ

Раздзел 1.

Тэарэтычныя асновы культурна-адпачынкавай дзейнасці

Тэма 1.1. Вольны час як з'ява культуры. Рэтраспектыва культурна-адпачынкавай актыўнасці

Характарыстыка асноўных паняццяў тэорыі культурна-адпачынкавай дзейнасці. Грамадска-культурны патэнцыял вольнага часу. Роля і месца культурна-адпачынкавай дзейнасці ў сацыяльна-культурным працэсе.

Культурна-адпачынкавая дзейнасць у перыяд Вялікага княства Літоўскага (XIII-XVI ст.). Культурна-адпачынкавая дзейнасць беларускай шляхты і сялянства ў перыяд Рэчы Паспалітай (XVI- XVIII ст.). Развіццё культурна-адпачынкавай дзейнасці на беларускіх землях у эпоху Расійскай імперыі (XVIII-пач.XX ст.).

Кірункі развіцця культурна-асветніцкай дзейнасці ў БССР.

Культурна-адпачынкавая дзейнасць у Рэспубліцы Беларусь.

Тэма 1.2. Сучасныя канцэпцыі вольнага часу і культурна-адпачынкавай дзейнасці

Дзейнасная, культуралагічная і сацыяльна-культурная, медыка-біялагічная, экалагічная і прыродаарыентаваная, тэхнаэканамічная, сацыяльна-кіраўніцкая канцэпцыі вольнага часу і культурна-адпачынкавай дзейнасці.

Фарміраванне асноўных звеньяў сусветнай культурна-адпачынкавай інфраструктуры: інфармацыйна-культурныя камунікацыі, міжнародны турызм. Адпачынкавыя прыярытэты ў Еўропе.

Альтэрнатыўнасць культурна-адпачынкавых відаў дзейнасці і павышэння якасці абслугоўвання. Тэхнізацыя сферы вольнага часу. Прагматычныя арыентацыі і камерцыялізацыя сферы вольнага часу. Тэндэнцыя індывідуалізацыі і стандартызацыі ў культурна-адпачынкавай сферы. «Сямейны» і карпаратыўны вольны час. Гульнявыя арыентацыі ў адпачынку насельніцтва.

Тэма 1.3. Прынцыпы, функцыі, формы і метады культурна-адпачынкавай дзейнасці

Прынцыпы культурна-адпачынкавай дзейнасці як тэарэтычныя, сацыяльна-этычныя, псіхалага-педагагічныя і арганізацыйныя асновы яе функцыянавання. Асноўныя функцыі культурна-адпачынкавай дзейнасці. Форма як сацыяльна-педагагічны, сацыяльна-культурны спосаб арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці людзей з мэтай данясення да іх

адпаведнага зместу. Індывідуальныя, групавыя і масавыя формы. Сродкі культурна-адпачынкавай дзейнасці як набор «інструментаў» ідэйна-эмацыянальнага ўздзеяння на ўдзельніка культурна-адпачынкавай праграмы, мерапрыемства. Метад як сума прыёмаў і спосабаў па развіцці асобы чалавека ў дзейнасці культурна-адпачынкавых устаноў. Вядучыя метады арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці (беларускі практычны вопыт).

Тэма 1.4. Суб'екты культурна- адпачынкавай дзейнасці. Тыпалогія арганізацый сферы вольнага часу

Суб'ект і аб'ект у культурна-адпачынкавай дзейнасці. Індывідуальныя і калектыўныя суб'екты адпачынкавай актыўнасці.

Установы культурна-адпачынкавай сферы: тыпалогія і мэты дзейнасці. Дзяржаўныя, ведамасныя і прыватныя ўстановы: віды і напрамкі дзейнасці. Тыпалогія клубных устаноў. Новыя тыпы ўстаноў культуры і клубных фарміраванняў у галіне традыцыйнай культуры.

Віды і перспектывы развіцця платных паслуг насельніцтву ў арганізацыях культуры Беларусі.

Тэма 1.5. Роля культурнай палітыкі і прававых механізмаў у развіцці адпачынкавай дзейнасці

Дзяржаўная культурная палітыка, яе задачы і структура. Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб культуры. Развіцце культурна-адпачынкавай сферы праз дзяржаўныя культурныя праграмы. Формы дзяржаўнага рэгулявання і падтрымкі культурна-адпачынкавай дзейнасці: навукова-тэарэтычная, кадравая, арганізацыйна-творчая, нарматыўна-прававая, фінансава-эканамічная, матэрыяльна-тэхнічная, інфармацыйна-метадычная, рэкламна-выдавецкая падтрымка.

Дзейнасць дзяржаўных фондаў па падтрымцы культуры. Палітыка культурнага пратэкцыянізму (сусветны і беларускі вопыт).

Тэма 1.6. Працэс сацыялізацыі асобы ў прасторы вольнага часу. Педагагічны патэнцыял культурна-адпачынкавай дзейнасці

Сацыялізацыя як працэс далучэння чалавека да сацыяльнага жыцця, атрымання сацыяльнага статусу і набыцця сацыяльнай ролі. Культурна-адпачынкавыя установы сярод інстытутаў сацыялізацыі чалавека, педагагічны патэнцыял іх дзейнасці. Сацыяльная стратыфіцыраванасць заняткаў і пераваг у вольны час. Улік узроставых, гендэрных, сацыяльных, прафесійных, адукацыйных, рэгіянальна-тэрытарыяльных асаблівасцей у арганізацыі вольнага часу розных груп насельніцтва.

Дзіцячая і падлеткавая субкультуры. Культурна-адпачынкавая дзейнасць у маладзёжнай культуры: традыцыйныя і інавацыйныя формы. Асаблівасці вольнага часу людзей "сярэдняга" узросту. Асноўныя кірункі і формы арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці пажылых людзей. Развіццё сямейнай мастацкай творчасці.

Раздзел 2.

Арганізацыйныя аспекты культурна-адпачынкавай дзейнасці

Тэма 2.1. Рэсурсная база культурна-адпачынкавай дзейнасці

Агульнае паняцце рэсураў. Складнікі рэсурснай базы: нарматыўны, кадравы, фінансавы, матэрыяльна-тэхнічны, сацыяльна-дэмаграфічны, арганізацыйна-кіраўнічы. Сацыяльныя рэсурсы як запасы творчай энергіі (пазнавальныя, дзейнасныя) асобы, сацыяльных груп і грамадства ў цэлым. Рэсурсы вытворчага ўздзеяння і рэсурсы духоўнага ўспрымання як аснова ў дасягненні пастаўленых мэтаў і задач, атрымання пэўных рэзультатаў.

"Інфраструктура" сацыякультурнай дзейнасці як сукупнасць прадпрыемстваў і арганізацый, якія задавальваюць культурныя патрэбнасці людзей. Асноўныя элементы інфраструктуры: вытворчыя і сервісныя комплексы, вытворчасць і трансляцыя культурна-адпачынкавых паслуг, прафесійныя кадры і іх падрыхтоўка. Рэклама як адзін з кампанентаў рэсурснай базы. Рэгіянальны вопыт развіцця адпачынкавай інфраструктуры ў Рэспубліцы Беларусь.

Тэма 2.2. Інфармацыйнае і навукова-метадычнае забеспячэнне культурна-адпачынкавай сферы

Раённы і абласны ўзровень арганізацыі інфармацыйна-метадычнай і аналітычна-даследчай работы ў сферы культуры. Мэты, задачы і асноўныя напрамкі дзейнасці метадычных цэнтраў народнай творчасці (культурна-асветнай работы). Укараненне ў культурную практыку лепшага вопыту сучасных метадык культурнай дзейнасці па правядзенні вольнага часу і арганізацыі народнай творчасці. Перспектыўныя напрамкі інфармацыйнай і навукова-метадычнай дзейнасці. Стварэнне доўгатэрміновых праграм дзейнасці арганізацый культуры (на прыкладзе абласных праграм). Нарматыўна-прававая база культурна-адпачынкавай дзейнасці.

Тэма 2.3. Аматырская мастацкая творчасць ў Беларусі. Фестывальны рух

Паняцце, прынцыпы і функцыі аматырскай мастацкай творчасці. Дзейнасць аматырскіх гурткоў, калектываў. Жанрава-відавы склад аматырскай мастацкай творчасці. Дзяржаўная падтрымка аматырскай мастацкай

творчасці. Нарматыўна-прававая база. Структура кіравання развіццём аматарскай мастацкай творчасці. Метадычная і творчая дапамога калектывам.

Паняцце фестывалю. Спецыфічныя асаблівасці фестывалю, іх адрозненне ад іншых відаў масавых сацыяльна-культурных мерапрыемстваў. Віды фестывальных мерапрыемстваў, іх класіфікацыя. Уплыў фестывалю народнай мастацкай творчасці на сацыякультурнае жыццё рэгіонаў. Роля фестывалю у захаванні і прапагандзе гісторыка-культурнай спадчыны.

Тэма 2.4. Культурна-адпачынкавае праектаванне

Паняцце сацыякультурнага праектавання. Праграма і праект як вынікі праектнай дзейнасці (асаблівасці, умовы і формы ажыццяўлення). Асновы праектнай дзейнасці, мэтавая ўсталёўка і варыянты праектных стратэгий. Мэтавае абгрунтаванне праекту і фармаванне яго змястоўных падзелаў. Культурна-адпачынкавая дзейнасць як аб'ект праектавання.

Стадыі, метады і інструментарый праектавання, распрацоўка праграм і праектаў культурна-адпачынкавай дзейнасці. Спецыфіка мэтавага праектавання ў культурна-адпачынкавай сферы. Гульнявыя метадыкі праектавання.

Стратэгія фінансавання культурна-адпачынкавых праектаў і праграм.

Тэма 2.5. Асновы рэгіянальнай культурнай палітыкі і фарміравання рэгіянальных культурна-адпачынкавых праграм

Паняцці «рэгіён» і «рэгіянальная культурная палітыка». Стратэгія сацыяльна-культурнага развіцця рэгіона. Улік сацыяльна-эканамічных асаблівасцей развіцця тэрыторыі, яе культурнага патэнцыялу, інтарэсаў і запытаў розных катэгорый насельніцтва. Асновы рэгіянальнай культурнай палітыкі.

Змест і тэхналогія этапаў распрацоўкі рэгіянальных культурных праграм (інфармацыйна-аналітычны або дыягнастычны, нарматыўна-прагнозы, канцэптуальны, выканальніцка-укараняльны, кантрольна-карэкцыйны). Структура і змест рэгіянальнай праграмы падтрымкі і развіцця культуры.

МАТЭРЫЯЛЫ ДЛЯ САМАСТОЙНАГА ВЫВУЧЭННЯ

Раздзел 1.

Тэарэтычныя асновы культурна-адпачынкавай дзейнасці

Тэма 1.1. Вольны час як з'ява культуры. Рэтраспектыва культурна-адпачынкавай актыўнасці

Пытанні

1. Асноўныя паняцці тэорыі: вольны час, адпачынак, культурна-адпачынкавая дзейнасць.
2. Культурна-адпачынкавая дзейнасць у перыяд Вялікага княства Літоўскага (XIII-XVI ст.).
3. Культурна-адпачынкавая дзейнасць беларускай шляхты і сялянства ў перыяд Рэчы Паспалітай (XVI- XVIII ст.).
4. Развіццё культурна-адпачынкавай дзейнасці на беларускіх землях у эпоху Расійскай імперыі (XVIII-пач.XX ст.).
5. Кірункі развіцця культурна-асветніцкай дзейнасці ў БССР.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Гістарычныя вытокі сацыяльна-культурнай дзейнасці / Аксюцік, М.І. Сацыяльна-культурная дзейнасць: вучэбна-метадапаможнік // М.І.Аксюцік, Л.В.Каралькова.- Мінск: Ін-т сучасных ведаў, 2003.- с.6-46.
2. Смаргович, И.Л. Социально-культурная сущность досуга в современном обществе / И. Л. Смаргович // Основы культурно-досуговой деятельности : учебно-методическое пособие / И. Л. Смаргович ; Министерство культуры Республики Беларусь, Белорусский государственный университет культуры и искусств.– Минск : БГУКИ, 2013. – с. 7-14.
3. Стрельцов Ю.А. Досуг в контексте человеческой жизнедеятельности / Ю.А. Стрельцов // Культурология досуга: Учебное пособие. – М.: МГУКИ, 2003. – С. 5-16.
4. Батура, Р. К., Пашуто, В. Т. Культура Великого Княжества Литовского [Электронный ресурс]: Минск: Белорусская цифровая библиотека LIBRARY.BY, 02 августа 2017. - Режим доступа: [http : // library.by/portalus/modules/belarus/readme.php?subaction=showfull&id=1501673547&archive=&start_from=&ucat=](http://library.by/portalus/modules/belarus/readme.php?subaction=showfull&id=1501673547&archive=&start_from=&ucat=) (свободный доступ). – Дата доступа: 15.09.2017.

Тэма 1.2. Сучасныя канцэпцыі вольнага часу і культурна-адпачынкавай дзейнасці

Пытанні

1. Асноўныя званні сусветнай культурна-адпачынкавай інфраструктуры: інфармацыйна-культурныя камунікацыі, міжнародны турызм.
2. Адпачынкавыя прыярытэты ў Еўропе.
3. Тэхнізацыя сферы вольнага часу.
4. «Сямейны» і карпаратыўны вольны час.
5. Гульнявыя арыентацыі ў сферы вольнага часу.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Умовы і напрамкі развіцця сацыяльна-культурнай дзейнасці ў XX стагоддзі / Аксюцік, М.І. Сацыяльна-культурная дзейнасць: вучэбна-метадапаможнік // М.І.Аксюцік, Л.В.Каралькова.- Мінск: Ін-т сучасных ведаў, 2003.- с.47-72.
2. Козловская, Л.И. Особенности игры в социокультурной деятельности / Л. И. Козловская // Весн. БДУКМ. – 2011. – № 1(15). – С. 119–126.
3. Ермилов А.В. Современные социокультурные тенденции развития досуга // В мире науки и искусства: вопросы филологии, искусствоведения и культурологии: сб. ст. по матер. IX междунар. науч.-практ. конф. – Новосибирск: СибАК, 2012.- с.17-23.

Тэма 1.3. Прынцыпы, функцыі, формы і метады культурна-адпачынкавай дзейнасці.

Пытанні

1. Прынцыпы і асноўныя функцыі культурна-адпачынкавай дзейнасці.
2. Індывідуальныя, групавыя і масавыя формы.
3. Сродкі і метады культурна-адпачынкавай дзейнасці
4. Агляд вядучых метадаў у практыцы арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Смаргович, И.Л. Культурно-досуговая деятельность : понятие, функции, социальная значимость / И. Л. Смаргович // Основы культурно-досуговой деятельности : учебно-методическое пособие / И. Л. Смаргович ; Министерство культуры Республики Беларусь, Белорусский государственный университет культуры и искусств.– Минск : БГУКИ, 2013. – с. 14-20.

2. Культура: штотыднёвая грамадска-асветніцкая газета [электронный ресурс]: режим доступа: <http://www.kimpress.by/index.phtml?page=7>

Тэма 1.4. Суб'екты культурна-адпачынкавай дзейнасці. Тыпалогія арганізацый сферы вольнага часу

Пытанні

1. Індывідуальныя і калектыўныя суб'екты адпачынкавай актыўнасці.
2. Устаноў культуры адпачынкавай сферы: тыпалогія і мэты дзейнасці.
3. Дзяржаўныя, ведамасныя і прыватныя ўстановы: віды і напрамкі дзейнасці.
4. Новыя тыпы ўстаноў культуры і клубных фарміраванняў у галіне традыцыйнай культуры.
5. Віды і перспектывы развіцця платных паслуг насельніцтву (агляд вопыту работы спецыялістаў культуры).

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Боганева, А.М. Новыя тыпы ўстаноў культуры і клубных фарміраванняў у галіне традыцыйнай культуры/ А.М.Боганева, В.А.Лабачэўская//Веснік БелППК: навук. – метаад. Зб. – Мн.: БелППК, 1999. – С.88-103.
2. Смаргович, И.Л. Учреждения культурно-досуговой сферы : типология и основные характеристики / И. Л. Смаргович // Основы учебно-методическое пособие / И. Л. Смаргович ; Министерство культуры Республики Беларусь, Белорусский государственный университет культуры и искусств.– Минск : БГУКИ, 2013. – с. 24-32.

Тэма 1.5. Роля культурнай палітыкі і прававых механізмаў у развіцці адпачынкавай дзейнасці

Пытанні

1. Дзяржаўная культурная палітыка, яе задачы і структура.
2. Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб культуры.
3. Развіцце культурна-адпачынкавай сферы праз дзяржаўныя культурныя праграмы.
4. Дзейнасць дзяржаўных фондаў па падтрымцы культуры.
5. Палітыка культурнага пратэкцыянізму (сусветны і беларускі вопыт).

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Дзяржаўная культурная палітыка / Грыгаровіч, Я.Д. Прыкладная культуралогія: вучэб. дапам. для студэнтаў спецыяльнасці "Культуралогія" устаноў, якія забяспечваюць атрыманне выш. адукацыі // Я.Д. Грыгаровіч, А.І. Смолік. — Мн.: Адукацыя і выхаванне, 2005. — с. 76-81.

2. Смаргович, И.Л. Основные тенденции развития культурно-досуговой деятельности в Беларуси на современном этапе / И. Л. Смаргович // Основы культурно-досуговой деятельности : учебно-методическое пособие / И. Л. Смаргович ; Министерство культуры Республики Беларусь, Белорусский государственный университет культуры и искусств.— Минск : БГУКИ, 2013. — с. 56-63.

Тэма 1.6. Працэс сацыялізацыі асобы ў прасторы вольнага часу. Педагагічны патэнцыял культурна-адпачынкавай дзейнасці

Пытанні

1. Улік узроставых, гендэрных, сацыяльных, прафесійных, адукацыйных, рэгіянальна-тэрытарыяльных асаблівасцей у арганізацыі вольнага часу розных груп насельніцтва.

2. Дзіцячая і падлеткавая субкультуры.

3. Культурна-адпачынкавая дзейнасць у маладзёжнай культуры: традыцыйныя і інавацыйныя формы.

4. Асаблівасці вольнага часу людзей "сярэдняга" узросту.

5. Асноўныя кірункі і формы арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці пажылых людзей.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Свободное время и развитие социокультурной деятельности / Ю.А. Стрельцов // Культурология досуга: Учебное пособие. — М.: МГУКИ, 2003. — С. 16-35.

2. Смаргович, И.Л. Дифференцированный подход к организации культурно-досуговой деятельности разных категорий населения / И. Л. Смаргович // Основы: учебно-методическое пособие / И. Л. Смаргович ; Министерство культуры Республики Беларусь, Белорусский государственный университет культуры и искусств.— Минск : БГУКИ, 2013. — с. 63-109.

Раздзел 2.

Арганізацыйныя аспекты культурна-адпачынкавай дзейнасці

Тэма 2.1.. Рэсурсная база культурна-адпачынкавай дзейнасці

Пытанні

1. Складнікі рэсурснай базы: нарматыўны, кадравы, фінансавы, матэрыяльна-тэхнічны, сацыяльна-дэмаграфічны, арганізацыйна-кіраўнічы.
2. Сацыяльныя рэсурсы асобы, сацыяльных груп і грамадства ў цэлым.
3. Рэсурсы вытворчага ўздзеяння і рэсурсы духоўнага ўспрымання.
4. "Інфраструктура" сацыякультурнай дзейнасці як сукупнасць прадпрыемстваў і арганізацый, якія задавальваюць культурныя патрэбнасці людзей.
5. Рэклама як адзін з кампанентаў рэсурснай базы.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Киселева, Т.Г. Ресурсная база сацыяльна-культурнай дзейнасці / Т.Г. Киселева, Ю.Д. Красільніков // Сацыяльна-культурная дзейнасць: Учебнік / Т.Г. Киселева, Ю.Д. Красільніков.– М.: МГУКИ, 2004.– С. 368-403.
2. Степанцов, А.И. Соцыяльныя рэсурсы арт-менеджмента // Навуковы пошук у сферы культуры і мастацтва : традыцыі і сучаснасць : матэрыялы навук. канф., Мінск, 28 лістапада 2014 г. / М-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун-т культуры і мастацтвау ; рэдкал. : Ю.П. Бондар (старш.) [і інш.] - Мінск, БДУКМ, 2016. - С. 237 - 243.

Тэма 2.2. Інфармацыйнае і навукова-метадычнае забеспячэнне культурна-адпачынкавай сферы

Пытанні

1. Мэты, задачы і асноўныя напрамкі дзейнасці метадычных цэнтраў народнай творчасці (культурна-асветнай работы).
2. Укараненне ў культурную практыку лепшага вопыту сучасных метадык культурнай дзейнасці па правядзенні вольнага часу і арганізацыі народнай творчасці.
3. Перспектыўныя напрамкі інфармацыйнай і навукова-метадычнай дзейнасці.
4. Стварэнне доўгатэрміновых праграм дзейнасці арганізацый культуры (на прыкладзе абласных праграм).
5. Нарматыўна-прававая база культурна-адпачынкавай дзейнасці.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Гончарова, Н.П. Организация методической работы / Н.П. Гончарова // Организация деятельности учреждений культуры клубного типа: учебное пособие / Под общ.ред. Н.П.Гончаровой. – СПб.: Лань, Планета музыки, 2015. – с.350-369.

2. Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб культуры: Национальный правовой Интернет-портал Республики Беларусь, 02.08.2016, 2/2412.

Тэма 2.3. Аматырская мастацкая творчасць ў Беларусі. Фестывальны рух

Пытанні

1. Дзейнасць аматырскіх гурткоў, калектываў.
2. Жанрава-відавы склад аматырскай мастацкай творчасці.
3. Нарматыўна-прававая база.
4. Метадычная і творчая дапамога калектывам.
5. Віды фестывальных мерапрыемстваў, іх класіфікацыя.
6. Роля фестываляў у захаванні і прапагандзе гісторыка-культурнай спадчыны.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Любительское художественное творчество // Современная Беларусь. Энциклопедический справочник. Том 3. Культура и искусство. – Мн.: Белорусская наука, 2007, с.683-729.

2. Задавальненне духоўных і рэкрэацыйных патрэбнасцей асобы ў працэсе аматырскай творчасці / Грыгаровіч, Я.Д. Прыкладная культуралогія: вучэб. дапам. для студэнтаў спецыяльнасці "Культуралогія" устаноў, якія забяспечваюць атрыманне выш. адукацыі // Я.Д. Грыгаровіч, А.І. Смолік. — Мн.: Адукацыя і выхаванне, 2005. — с. 131-135.

3. Мастацкая самадзейнасць ў структуры сацыяльна-культурнай дзейнасці / Аксюцік, М.І. Сацыяльна-культурная дзейнасць: вучэбна-метадычна-дапаможнік // М.І.Аксюцік, Л.В.Каралькова.- Мінск: Ін-т сучасных ведаў, 2003.- с.95-112.

4. Сівурава, Л.П. Фестывальная дзейнасць у галіне народнай мастацкай творчасці ў Беларусі на мяжы ХХ-ХХІ стст. / Л.П. Сівурава // Веснік БДУКМ. – 2005. - №4.- С.85-89.

Тэма 2.4. Культурна-адпачынкавае праектаванне

Пытанні

1. Культурна-адпачынкавая дзейнасць як аб'ект праектавання.
2. Стадыі, метады і інструментарый праектавання, распрацоўка праграм і праектаў культурна-адпачынкавай дзейнасці.
3. Спецыфіка мэтавага праектавання ў культурна-адпачынкавай сферы.
4. Гульнявыя метадыкі праектавання.
5. Стратэгія фінансавання культурна-адпачынкавых праектаў і праграм.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Родевич, Т.Н. Социокультурное проектирование и моделирование культурно-досуговой деятельности / Т.Н. Родевич // Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў.- 2005.- №5.- с.79-83.
2. Козловская, Л.И. Возможности игры в организации культурно-рекреационной деятельности детей и молодежи //Выхаванне і дадатковая адукацыя. - 2013- №7. С.17-19.
3. Платные услуги в учреждениях культуры : инструктивно-методические материалы / М-во культуры Респ. Беларусь, ГОУ «Институт культуры Беларуси»; сост. Р. Ф. Харитончик. – Минск : Ин-т культуры Беларуси, 2014. – 70 с.

Тэма 2.5. Асновы рэгіянальнай культурнай палітыкі і фарміравання рэгіянальных культурна-адпачынкавых праграм

Пытанні

1. Стратэгія сацыяльна-культурнага развіцця рэгіёна.
2. Улік сацыяльна-эканамічных асаблівасцей развіцця тэрыторыі, яе культурнага патэнцыялу, інтарэсаў і запытаў розных катэгорый насельніцтва.
3. Асновы рэгіянальнай культурнай палітыкі.
4. Змест і тэхналогія этапаў распрацоўкі рэгіянальных культурных праграм.
5. Структура і змест рэгіянальнай праграмы падтрымкі і развіцця культуры.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Узаемадзеянне цэнтра і рэгіёнаў у сферы культуры : матэрыялы Рэсп. навука.-практ. канф., 1 – 2 чэрв. 2005 г., г. Мінск. – Мінск : БелДПК, 2005. – 115 с.

2. Болотова, Ю.Г. Региональные культуры Беларуси [Электронный ресурс] : курс лекций / Ю.Г. Болотова, Е.А. Макарова, Ю.Г. Чернявская. — Минск : Современные знания, 2010. — с.4-38.

3. Культура: штотыднёвая грамадска-асветніцкая газета [электронный ресурс]: режим доступа: <http://www.kimpress.by/index.phtml?page=7>

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Форма бягучай атэстацыі – экзамен.

МАТЭРЫЯЛЫ ДЛЯ БЯГУЧАЙ АТЭСТАЦЫІ СЛУХАЧОЎ

Пытанні да экзамену

1. Культурна-адпачынкавая дзейнасць: паняцце, сутнасць, функцыі.
2. Культурна-адпачынкавая дзейнасць як сродак сацыялізацыі асобы ў прасторы вольнага часу.
3. Педагагічны патэнцыял культурна-адпачынкавай дзейнасці.
4. Сучасныя канцэпцыі адпачынкавай дзейнасці.
5. Інфраструктура і суб'екты культурна-адпачынкавай дзейнасці.
6. Прынцыпы культурна-адпачынкавай дзейнасці.
7. Асноўныя функцыі культурна-адпачынкавай дзейнасці.
8. Індывідуальныя, групавыя і масавыя формы культурна-адпачынкавай дзейнасці.
9. Установы культурна-адпачынкавай дзейнасці.
10. Формы дзяржаўнага рэгулявання і падтрымкі культурна-адпачынкавай дзейнасці.
11. Вядучыя метады арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці.
12. Нарматыўна-прававая база культурна-адпачынкавай сферы ў Рэспубліцы Беларусь.
13. Агульнае паняцце рэсураў. Складнікі рэсурснай базы.
14. Рэклама як адзін з кампанентаў рэсурснай базы.
15. Асноўныя напрамкі дзейнасці метадычных цэнтраў народнай творчасці (культурна-асветнай работы).
16. Раённы і абласны ўзровень арганізацыі інфармацыйна-метадычнай і аналітычна-даследчай работы.
17. Тыпалогія клубных устаноў на Беларусі.
18. Клуб. Віды клубаў і формы іх дзейнасці.
19. Клубныя фарміраванні і аматарскія калектывы мастацкай творчасці.
20. Мастацкая аматарская творчасць як поліфункцыянальная з'ява.
21. Жанрава-відавы склад аматарскай мастацкай творчасці.
22. Фестывалі: паняцце, віды фестывальных мерапрыемстваў.
23. Уплыў фестываляў народнай мастацкай творчасці на сацыякультурнае жыццё рэгіёнаў.
24. Роля фестываляў у захаванні і прапагандзе гісторыка-культурнай спадчыны.
25. Сувязь святочнай культуры з сацыяльнай структурай грамадства.
26. Канцэртна-гастрольная дзейнасць у Рэспубліцы Беларусь.
27. Новыя тыпы устаноў культуры на Беларусі.
28. Дзейнасць клубных арганізацый па захаванні і развіцці нацыянальных промыслаў і раместваў.
29. Сацыяльная стратыфіцыраванасць заняткаў і пераваг у вольны час.
30. Асаблівасці арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці дзяцей.

31. Асаблівасці арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці падлеткаў.
32. Асаблівасці арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці моладзі.
33. Асаблівасці арганізацыі культурна-адпачынкавай дзейнасці сталых людзей.
34. Сямейная мастацкая творчасць.
35. Сутнасць і прыярытэты дзяржаўнай культурнай палітыкі ў вобласці культурна-адпачынкавай дзейнасці.
36. Паняцце сацыякультурнага праектавання, яго мэты і задачы.
37. Праграма і праект як вынікі праектнай дзейнасці (асаблівасці, умовы і формы ажыццяўлення).
38. Гульнявыя метадыкі праектавання.
39. Стратэгія фінансавання культурна-адпачынкавых праектаў і праграм.
40. Асновы рэгіянальнай культурнай палітыкі.
41. Змест і тэхналогія этапаў распрацоўкі рэгіянальных культурных праграм.
42. Культурна-адпачынкавая дзейнасць у перыяд Вялікага княства Літоўскага (XIII-XVI ст.).
43. Культурна-адпачынкавая дзейнасць беларускай шляхты і сялянства ў перыяд Рэчы Паспалітай (XVI- XVIII ст.).
44. Развіццё культурна-адпачынкавай дзейнасці на беларускіх землях у эпоху Расійскай імперыі (XVIII-пач.XX ст.).
45. Культурна-асветніцкая работа 1920-1945 г.г. на Беларусі.
46. Фарміраванні сеткі ўстаноў культуры і сістэмы кіравання сферай культуры ў БССР.
47. Культурна-асветніцкая работа 1945-1980 г.г.
48. Станаўленне і развіццё аматарскай творчасці і зварот да фальклорных традыцый 1945-1980 г.г.
49. Сутнасць і мэты адпачынкавай сферы ў новых сацыяльна-эканамічных і сацыяльна-культурных умовах у канцы 80-х –пач.90-х гг.
50. Культурна-адпачынкавая дзейнасць у канцы 90-х гг.-пачатку XXI ст.
51. Культурна-адпачынкавая дзейнасць у новых сацыяльна-культурных умовах (першае дзесяцігоддзе XXI ст.).
52. Асноўныя тэндэнцыі развіцця культурна-адпачынкавай дзейнасці ва ўмовах глабалізацыі.

СПІС РЭКАМЕНДАВАНАЙ ЛІТАРАТУРЫ

Асноўная

1. Конституция Республики Беларусь : с изм. и доп., принятыми на респ. референдумах 24 нояб. 1996 г. и 17 окт. 2004 г. – Минск : Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь, 2016. – 62 с.
2. Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб культуры [Электронны рэсурс] : 20 ліпеня 2016 г., № 413-З : прыняты Палатай прадстаўнікоў 24 чэрвеня 2016 г. : адобр. Саветам Рэсп. 30 чэрвеня 2016 г. // ЭТАЛОН. Законодательство Республики Беларусь / Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Мінск, 2017.
3. Аксюцік, М. І. Сацыяльна-культурная дзейнасць і вучэб.-метадычны дапаможнік / М. І. Аксюцік. – Мінск: Ін-т сучас. ведаў, 2003. – 101 с.
4. Асанова, И. М. Организация культурно-досуговой деятельности : учебник для студентов высших учебных заведений, обучающихся по направлениям «Туризм» и «Гостиничное дело» / И. М. Асанова, С. О. Дерябина, В. В. Игнатьева. - 4-е изд., стер.- Москва : Академия, 2014.- 191 с.
5. Жарков, А. Д. Теория, методика и организация социально-культурной деятельности : учебник для магистрантов вузов, обучающихся по направлению подготовки 071800 - «Социально-культурная деятельность» / А. Д. Жарков. - Москва : МГУКИ, 2012. - 456 с.
6. Ковальчук, А. С. Социально-культурная деятельность : учебное пособие для вузов искусств и культуры / А. С. Ковальчук ; [ред. Н. А. Паршиков]. - 2-е изд. - Орел : [б. и.], 2000. - 171 с.
7. Киселева, Т. Г. Социально-культурная деятельность : учебник / Т. Г. Киселева, Ю. Д. Красильников. – М. : МГУКИ, 2004. – 539 с.
8. Организация деятельности учреждений культуры клубного типа : учеб. пособие / М. В. Воротной [и др.] ; под общ. ред. Н. П. Гончаровой. – СПб. : Лань : Планета музыки, 2015. – 443 с.
9. Смаргович, И. Л. Основы культурно-досуговой деятельности : учеб.-метод. пособие / И. Л. Смаргович. – Минск : БГУКИ, 2013. – 172 с.

Дадатковая

1. Гражданский кодекс Республики Беларусь [Электронный ресурс] : 7 декабря 1998 г., № 218-З : принят Палатой представителей 28 октября 1998 г. : одобрен Советом Респ. 19 ноября 1998 г. : в ред. с изм. (доп.), внесенными Законом от 24.10.2016, № 439-З // ЭТАЛОН. Законодательство Республики Беларусь / Нац. центр правовой информ. Респ. Беларусь. – Мінск, 2017.
2. Батура, Р. К. Культура Великого Княжества Литовского [Электронный ресурс] / Р. К. Батура, В. Т. Пашуто // Белорусская цифровая библиотека LIBRARY.BY. – Режим доступа: [http](http://) :

http://library.by/portalus/modules/belarus/readme.php?subaction=showfull&id=1501673547&archive=&start_from=&ucat=, (свободный доступ).

3. Боганева, А. М. Новыя тыпы ўстаноў культуры і клубных фарміраванняў у галіне традыцыйнай культуры / А. М. Боганева, В. А. Лабачэўская // Веснік БелППК: навук.–метаэд. зб. – Мн.: БелППК, 1999. – С. 88-103.

4. Болотова, Ю. Г. Региональные культуры Беларуси [Электронный ресурс] : курс лекций / Ю. Г. Болотова, Е. А. Макарова, Ю. Г. Чернявская. – Минск : Современные знания, 2010. – 145 с.

5. Грыгаровіч, Я. Д. Прыкладная культуралогія : вучэб. дапаможнік / Я. Д. Грыгаровіч, А. І. Смолік. – Мн. : Адукацыя і выхаванне, 2005. – 216 с.

6. Ермилов А. В. Современные социокультурные тенденции развития досуга // В мире науки и искусства: вопросы филологии, искусствоведения и культурологии : сб. ст. по матер. IX междунар. науч.-практ. конф. – Новосибирск : СибАК, 2012. – С. 17–23.

7. Козловская, Л. И. Особенности игры в социокультурной деятельности / Л. И. Козловская // Веснік БДУКМ. – 2011. – № 1 (15). – С. 119–126.

8. Культура : штотыднёвая грамадска-асветніцкая газета [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.kimpress.by/>, (свабодны доступ).

9. Любительское художественное творчество // Современная Беларусь : энцикл. справочник. – Минск, 2007. – Том 3. – С. 683-729.

10. Платные услуги в учреждениях культуры : инструктивно-методические материалы / М-во культуры Респ. Беларусь, ГУО «Институт культуры Беларуси» ; сост. Р. Ф. Харитончик. – Минск : Ин-т культуры Беларуси, 2014. – 70 с.

11. Родевич, Т. Н. Социокультурное проектирование и моделирование культурно-досуговой деятельности / Т. Н. Родевич // Веснік БДУКМ. – 2005. – № 5. – С.79–83.

12. Сівурава, Л. П. Фэстывальная дзейнасць у галіне народнай мастацкай творчасці ў Беларусі на мяжы XX–XXI стст. / Л. П. Сівурава // Веснік БДУКМ. – 2005. – № 4. – С.85–89.

13. Степанцов, А. И. Социальные ресурсы арт-менеджмента // Навуковы пошук у сферы культуры і мастацтва: традыцыі і сучаснасць : матэрыялы навук. канф., Мінск, 28 лістапада 2014 г. / М-ва культуры Рэсп. Беларусь, Беларус. дзярж. ун-т культуры і мастацтваў ; рэдкал. : Ю. П. Бондар (старш.) [і інш.] – Мінск, БДУКМ, 2016. – С. 237–243.

14. Узаемадзеянне цэнтра і рэгіёнаў у сферы культуры : матэрыялы Рэсп. навук.-практ. канф., 1–2 чэрв. 2005 г., г. Мінск. – Мінск : БелДПК, 2005. – 115 с.

15. Стрельцов, Ю. А. Культурология досуга : учеб. пособие / Ю. А. Стрельцов. – 2-е изд. – М. : МГУКИ, 2003. – 296 с.